

หน่วยที่ 4

รูปแบบธุรกิจ

วิชา ธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ (รหัส20001-1003)

รูปแบบธุรกิจ

1. กิจการเจ้าของคนเดียว
2. ห้างหุ้นส่วน
3. บริษัท จำกัด
4. บริษัทมหาชน จำกัด

กิจการเจ้าของคนเดียว

- ธุรกิจที่เจ้าของเป็นผู้ลงทุนแต่เพียงผู้เดียว โดยเจ้าของนำทรัพย์สิน แรงงานของตนเองมาดำเนินการ เป็นกิจการขนาดเล็ก ใช้เงินลงทุนไม่ มาก ดังนั้นจึงมีธุรกิจรูปแบบนี้จำนวนมากในประเทศไทย

ข้อดีของกิจการเจ้าของคนเดียว

1. จัดตั้งง่าย เลิกกิจการง่าย
2. ได้รับความคุ้มครองเพียงผู้เดียว
3. มีอิสระในการตัดสินใจและมีความคล่องตัวในการบริหารงาน
4. มีกฎหมายควบคุมน้อยกว่าการประกอบธุรกิจอื่น
5. รักษาความลับของกิจการได้ดี

ข้อเสียของกิจการเจ้าของคนเดียว

1. รับผิดชอบหนี้สินของกิจการแต่เพียงผู้เดียว
2. เจ้าของขาดความรู้ อาจทำให้กิจการเติบโตช้าหรือเลิกกิจการ
3. ขยายกิจการได้ยาก
4. ความก้าวหน้าพนักงานมีไม่มาก เพราะตำแหน่งมีน้อย
5. การดำเนินธุรกิจขาดความต่อเนื่อง เมื่อเจ้าของเจ็บป่วย
6. เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา อัตราร้อยละ 5-37 หากกิจการมีรายได้มาก ต้องเสียภาษีมาก

ห้างหุ้นส่วน

- ตาม ป.พ.พ. 1012 “อันว่าสัญญาห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้น คือสัญญาซึ่งบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ตกลงกระทำกิจการ ร่วมกับด้วยประสงค์จะแบ่งกำไร”

ห้างหุ้นส่วน (ต่อ)

ห้างหุ้นส่วนแบ่งเป็น 2 ประเภท

1. ห้างหุ้นส่วนสามัญ ห้างหุ้นส่วนผู้ที่เป็นหุ้นส่วนทุกคนต้องรับผิดชอบร่วมกัน
ในหนี้สินทั้งปวงโดยไม่จำกัดจำนวนและกฎหมายมิได้จะต้องบังคับจดทะเบียน

- ห้างหุ้นส่วนสามัญที่ไม่ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล
- ห้างหุ้นส่วนสามัญที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล

2. ห้างหุ้นส่วนจำกัด ห้างหุ้นส่วนที่กฎหมายบังคับว่าจะต้องจดทะเบียน ดังนั้น
จะมีสภาพเป็นนิติบุคคล

- จำกัดความรับผิดชอบไม่เกินจำนวนเงินที่ตนลงทุน
- รับผิดชอบในหนี้สินของกิจการทั้งหมด

ข้อดีธุรกิจในรูปแบบห้างหุ้นส่วน

1. การจัดตั้งและเลิกกิจการทำได้ง่าย
2. หาเงินทุนได้ง่าย เพราะมีหุ้นส่วนลงทุนหลายคน
3. หุ้นส่วนมีความรู้ ประสบการณ์ต่างกัน ทำให้การบริหารเป็นอย่างมีประสิทธิภาพ
4. สถาบันการเงินให้ความเชื่อถือ
5. ข้อจำกัดทางกฎหมายมีไม่มาก

ข้อเสียของการจัดตั้งห้างหุ้นส่วน

1. รับผิดชอบในหนี้สินของกิจการโดยไม่จำกัดจำนวน
2. การมีหุ้นส่วนหลายคนอาจก่อให้เกิดความขัดแย้ง และความแตกต่างทางด้านความคิดในการบริหารจัดการห้างหุ้นส่วน
3. เสียค่าใช้จ่ายในการจดทะเบียนนิติบุคคล

บริษัท จำกัด

- ตาม ป.พ.พ. 1096 “บริษัทจำกัด คือ กิจการประเภทซึ่งตั้งด้วยการแบ่งทุนเป็นหุ้น มีมูลค่าเท่าๆกัน ผู้ถือหุ้นต่างรับผิดชอบจำกัดเพียงไม่เกินจำนวนเงินที่ตนส่งใช้ไม่ครบมูลค่าของหุ้นที่ตนถือ”

ข้อดีของบริษัท จำกัด

1. บริษัท จำกัด ต้องจดทะเบียน
2. ผู้ถือหุ้นรับผิดชอบในหนี้สินของบริษัทเพียงเงินค่าหุ้นที่ถือไว้เท่านั้น
3. สามารถโอนหรือขายหุ้นของตนเองให้แก่บุคคลอื่นได้
4. ขยายกิจการได้ง่าย
5. มีความน่าเชื่อถือ

ข้อเสียของบริษัท จำกัด

1. การจัดตั้งบริษัท จำกัด ค่อนข้างยุ่งยากและเสียค่าใช้จ่ายมาก
2. ขาดความจงรักภักดีของฝ่ายบริหารและพนักงาน
3. มีกฎหมายและข้อบังคับมาก
4. ขาดเสรีภาพในการปกปิดความลับ
5. เล็กกิจการยากกว่าธุรกิจรูปแบบอื่น
6. เสียภาษีซ้ำซ้อน

บริษัทมหาชน จำกัด

- ตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชน จำกัด พ.ศ. 2535 มาตรา 75 คือ บริษัทประเภทซึ่งตั้งด้วยความประสงค์ที่เสนอขายหุ้นต่อประชาชน

ข้อดีของบริษัทมหาชน จำกัด

1. สามารถระดมทุนได้มากกว่าธุรกิจรูปแบบอื่นๆ
2. มีสภาพเป็นนิติบุคคลแยกต่างหากจากเจ้าของ
3. เสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ปีใดไม่มีกำไรไม่ต้องเสียภาษี
4. ผู้ถือหุ้นรับผิดชอบจำกัดเพียงไม่เกินจำนวนเงินค่าหุ้นที่ตนถือ
5. โอนหุ้นหรือขายหุ้นให้บุคคลอื่นได้
6. มีความน่าเชื่อถือ

ข้อเสียของบริษัทมหาชน จำกัด

1. ผู้ถือหุ้นรายย่อยขาดความรู้สึกรู้สึกว่าตนเองเป็นเจ้าของกิจการอย่างแท้จริง
2. เสียภาษีมากกว่าธุรกิจรูปแบบอื่น
3. มีกฎหมายควบคุมมาก
4. การจัดตั้งและเลิกกิจการค่อนข้างยุ่งยาก

สหกรณ์ จำกัด

- สหกรณ์เกิดขึ้นครั้งแรกที่ประเทศอังกฤษ ตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือคนงานที่มีความเดือดร้อนด้านเศรษฐกิจ สหกรณ์แห่งแรกของประเทศไทยคือ **สหกรณ์วัดจันทร์ ไม่จำกัดสินใช้** จัดตั้งเมื่อ วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2459 บิดาแห่งสหกรณ์ประเทศไทย คือ **พระราชวงศ์เธอกรมหมื่นพิทยาลงกรณ์**

หลักการสหกรณ์

1. การจัดตั้งสหกรณ์ประกอบไปด้วยบุคคลอย่างน้อย 10 คน
2. ทุณของสหกรณ์แบ่งออกเป็นหุ้นๆ ละเท่าๆ กัน
3. จดทะเบียนนิติบุคคล
4. ธุรกิจไม่หวังผลกำไร จัดขึ้นเพื่อช่วยเหลือซึ่งกัน
5. การออกเสียงประชาธิปไตย 1 คนต่อ 1 เสียง

1. สหกรณ์การเกษตร

2. สหกรณ์นิคม

3. สหกรณ์การประมง

4. สหกรณ์ร้านค้า

5. สหกรณ์อphthalmology

6. สหกรณ์บริการ

HELLO!

สรุป

การเลือกรูปแบบธุรกิจเป็นสิ่งสำคัญต่อผู้ประกอบการทุกประเภท รูปแบบธุรกิจที่สำคัญมีอยู่ 4 ประเภท คือ กิจการเจ้าของคนเดียว ห้างหุ้นส่วน บริษัท จำกัด บริษัทมหาชน จำกัด นอกจากรูปแบบธุรกิจ 4 รูปแบบ ยังมีรูปแบบธุรกิจที่สำคัญอีก 2 รูปแบบ คือ สหกรณ์และรัฐวิสาหกิจ เป็นรูปแบบที่เอื้อประโยชน์สมาชิก ทำให้สมาชิกมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น